

Saksframlegg

Arkivnr. 12/1	Saksnr. 2013/2354-10	
Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for næring, plan og miljø		

Saksbehandler: Aril Røttum

Søknad om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket - Bevare dyrket mark/kulturlandskap fra gjengroing - gbnr 12/1 - søker Kari Mette Busklein

Dokumenter i saken:

1	I	Søknad om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket - Bevare dyrket mark/kulturlandskap fra gjengroing - gbnr 12/1 - søker Kari Mette Busklein	Kari Mette Busklein
2	I	Søknad om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket - forespørsel om status	Kari Mette Busklein
3	U	Søknad om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket - Bevare dyrket mark/kulturlandskap fra gjengroing - gbnr 12/1 - søker Kari Mette Busklein	Kari Mette Busklein
4	I	Angående svar søknad om SMIL-midler	Kari Mette Busklein
5	I	Saldo/Utbetalingskort - jnr 13/500135	Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
6	U	Saldokort for utbetaling av tilskudd	Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
7	I	Saldo/utbetalingskort - journalnr 13/500135	Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
8	I	Angående søknad SMIL-midler	Kari Mette Busklein
9	U	Søknad om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket - Bevare dyrket mark/kulturlandskap fra gjengroing - gbnr 12/1 - søker Kari Mette Busklein	Kari Mette Busklein
10	S	Søknad om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket - Bevare dyrket mark/kulturlandskap fra gjengroing - gbnr 12/1 - søker Kari Mette Busklein	

Saksopplysninger

Denne saken gjelder hovedsakelig klage på innholdet i vedtaksbrev fra kommunen av 2.11.2013 om tildeling av smil – midler til slått av dyrka mark med motorslåmaskin for å hindre gjengroing på eiendommen Rønningen gbnr 12/1 sine dyrkede arealer.

Smil – midlene er tilskuddsmidler som kommunen får tildelt i egen pott fra fylkesmannen etter at det er utarbeid egen strategi for ordningen sammen med landbruksutvalget (LU) i kommunen som består av representanter fra faglagene. Smil – midlene er tilskuddsmidler som avtales i jordbruksforhandlingene. Det er NPM – utvalget som vedtar strategien etter innstilling fra LU.

2012

I delegert sak 288/11 i NPM utvalget ble det innstilt på å bruke midler innenfor smilordningen på følgende saker i 2012:

Hydroteknisk anlegg, forurensning, fangdammer	kr. 100.000,-
Kulturlandskap, inngjerding og rydding av gammel kulturmark	kr. 150.000,-
Restaurering av kulturminner	kr. 200.000,-
Setersyn	kr. 50.000,-
Sum	kr. 500.000,-

Kommunen fikk tildelt en pengepott fra fylkesmannen på kr. 500.000,- til smil – saker for 2012.

Landbruksutvalgets innspill til strategiarbeidet i denne saken var, sitat:

”Midlene bør fortsatt prioriteres i forhold til næringsinteresser, for eksempel jakt, fisk osv. Midlene bør primært gå til aktive gardsbruk, de som søker produksjonstilskudd, og oppfyller boplikten. Midlene skal fokuseres tilbake til landbruket. Det skal brukes mer midler til hydrotekniske anlegg. Det må være krav om 10 års videre bruk, og støtten skal gå til aktive bruk”. Sitat slutt.

Dette oppfattes som rimelige vilkår i og med at dette er landbrukets midler som faglagene forhandler fram i jordbruksforhandlingene med staten.

Smil – midlene er ikke rettighetsbaserte tilskuddsmidler. Sakene er søknadsbaserte, og må forventes å gjennomgå en prosess med prioritering. Kommunen har helt siden 1992 behandlet flere 100 talls saker innfor denne ordningen, og har også måttet gjøre prioriteringer tidligere pga mangel på midler. Det har hele tiden vært stor etterspørsel etter disse midlene. Dette tyder på gode holdninger blant brukerne til å ta vare på kulturminner og kulturmark.

For å få en god oversikt over hele saken er det nødvendig å beskrive begge søknadene.

Sak 1

Kari Mette Busklein søkte den 6.8.2012 om kr 15.808,- i smil – midler til slått av dyrket mark med slåmaskin for å bevare den dyrkede jorden og for å hindre gjengroing. Søknaden var vedlagt kopier av faktura for deler til slåmaskin, bensin, skjæretråder samt oversikt over egne timer med slått med mer. Kart over aktuelt areal ble ettersendt 19. sept på oppfordring fra kommunen. Kommunen beregnet ut fra dette kartet størrelsen på arealet som ble høstet. Det ble 18. sept opplyst om at deler av arealet lånes ut til værringen vederlagsfritt. De beiter der vår og høst med ringens vær. Kommunen stilte også krav om miljøplan trinn II, og opplyste om at denne kan lages av Norsk Landbruksrådgivning (NLR). Kommunen orienterte om at NLR kan gi uttalelse om arealene har kvaliteter som gjør de berettiget til tilskudd fra kommunens smilpott. Dette er ikke framlagt. Det søkes ikke om produksjonstilskudd på denne eiendommen. De er likevel å oppfatte som berettiget, hvis de søker.

Med bakgrunn i at kommunen fikk tildelt ekstra midler gjennom inndragning av andre saker fikk vi litt større handlerom i sesongen 2012. Dette sammen med prioriteringen av denne saken gjorde at vi kunne tildele tilskudd til søknaden. Kommunen gjorde en beregning av et tilnærmet arealtilskudd på samme måte som innenfor produksjonstilskuddsordningen. Dette var for det arealet kommunen beregnet på innsendt kart.

41 dekar à kr 550,- pr dekar i kostnad, totalt kr 22.550,-. 70 % tilskudd av dette utgjør kr. 15.800,- i tilskudd. Dette utgjør omtrent det samme beløpet som søkeren ba om i søknaden. Det er bare en annen måte å regne på som gir et resultat som samsvarer omtrent med arealtilskuddet.

Det ble gitt følgende begrunnelse, sitat:

"Husdyrholdet på eiendommen ble avsluttet omkring 2002. Arealene ble en periode leid bort til melkeprodusent i området. Nå lånes deler av arealene bort til et sauallslag. Saken gjelder for slått av arealer med motorslåmaskin som ikke leies bort til værringen i Budal og Singsås sauallslag, og oppfattes som et engangstilfelle og overgangsordning til egen søknad om produksjonstilskudd for produksjon av fôr for salg, eller at arealene leies bort til eierne av beitedyra. Arealene er meget bratte, og kan vanskelig høstes med vanlig høsteststyr. Kommunen ser viktigheten av at arealene holdes i hevd med slått for å hindre gjengroing, og ønsker derfor å støtte søknaden med tilskudd som omsøkt i ett år"
sitat slutt.

Kommunen vurderte å kunne gi tilskudd til slått for å holde jorda godt i hevd som en overgangsordning til de kommer i gang med egen produksjon eller skriver leiekontrakt med noen som ønsker å beite arealene. Dette fordi det ikke kan påregnes å få smil – midler hvert år til denne typen tiltak.

Tilskuddet på kr 15.800,- ble utbetalt 7.5.2013. Dette var for slåtten i 2012. Dette vedtaket ble ikke anket.

2013

I delegert vedtak 272/12 i NPM utvalget ble det lagt følgende strategi for smil – midlene i 2013:

Forurensning, hytroteknikk, fangdammer	kr. 100.000,-
Kulturlandskap, rydding og inngjerding	kr. 150.000,-
Restaurering av kulturminner	kr. 300.000,-
Planl. Og tilrettelegging	kr. 50.000,-
Grøftetilskudd	kr. 150.000,-
Sum	kr. 750.000,-

Kommunen fikk også dette året en smil – pott på kr. 500.000,-.

I tillegg ble det utover året inndratt ca kr 180.000,- fra saker som ikke ble sluttført. Disse midlene ble tilført potten i 2013.

Landbruksutvalget holdt fast på at midlene bør prioriteres i forhold til næringsinteresser som tidligere, at midlene skal fokuseres tilbake til landbruket, og at det må være krav om 10 års videre bruk, og at støtten skal gå til aktive bruk.

Vedtaket i LNT – utvalget ble slik, sitat:

"Midtre Gauldal kommune tar innspillet om behov for tilskuddsmidler for 2013 til spesielle miljøtiltak i jordbruket og nærings- og miljøtiltak i skogbruket fra landbruksutvalget til etterretning.

Prioritering mellom de ulike innsatsområdene gjøres etter at kommunen har mottatt endelig tildeling for 2013". Sitat slutt.

Sak 2, Påklaget

Kari Mette Busklein, Rognes søker på nytt om smil – midler til det samme tiltaket som i 2012 for slått i året 2013 den 8.8.2013. Søknaden begrunnes med at tiltaket vil bidra til å hindre dyrket mark/kulturlandskap fra gjengroing. Det opplyses videre at prosjektet er utført, at ordinært jordbruk ble avsluttet i 2002 og at slått er utført årlig etter det, og er også planlagt årlig framover. Søknaden er vedlagt kopier av faktura for bensin, olje, deler til slåmaskin og dokumentasjon på medgått arbeidstid, til en kostnad på totalt kr. 24.386,- ekskl. mva. Søkeren er reg. for mva. Vedlagt kart beskriver at det i 2013 ble slått totalt 63 dekar.

Kommunen behandlet saken den 1.11.2013, og ga tilskudd til søknaden på samme måten som i 2012 ut fra et tilnærmet arealtilskudd på antall dekar slått. 63 dekar à kr. 550,- i kostnad, til sammen kr. 34.650,- i totalkostnad ekskl. mva. Beregnet tilskudd ble kr. 24.255,-. I og med at søkeren er reg. for mva, kan mva ikke legges inn i kostnadsoverslaget. Det gis ikke tilskudd på mva. Tilskuddet utgjør samme beløp pr dekar som i 2012, kr 385,- pr dekar som tilsvarer omtrent areal- og kulturlandskapstilskudd som i produksjonstilleggsordningen.

Dette ble begrunnet med, sitat:

"Husdyrholdet ble avsluttet på eiendommen omkring 2002. Arealene ble en periode utleid til melkeprodusent i området. Deler av arealene har vært leid ut til et sauallslag.

Saken gjelder for slått av arealer med motorslåmaskin.

Arealene er meget bratte og kan vanskelig høstes med vanlig slåttestyr. Kommunen ser viktigheten av at disse arealene også høstes for å hindre gjengroing i år.

Men, det er ikke slik at dette blir en årlig ordning for eiendommen. For neste år, 2014, må det søkes areal- og kulturlandskapstilskudd gjennom ordningen produksjonstilskudd på vanlig måte for salg av fôr.

Det er beregnet en kostnad på kr. 550,- pr dekar slått, til sammen kr 34.650,-. Tilskuddet framkommer på den måten at det gis 70 % til slått.

Det gis derfor ikke tilskudd til innkjøp av driftsmidler og service av maskiner med mer". Sitat slutt.

Kommunen har vurdert at overgangsordningen kan gjelde for 2013 også. Om det er ønskelig å søke om areal- og kulturlandskapstilskudd på arealene er selvsagt opp til søkeren. Når kommunen skrev må det søkes areal- ble dette gjort som en del av begrunnelsen for å kunne gi smil – midler. Det presiseres at dette ikke er satt som et vilkår i saken. Men, det kunne like gjerne stått feks: bør det heller søkes areal- og kulturlandskapstilskudd gjennom PT. Innstillingen ville blitt den samme i forhold til tildeling av tilskudd.

Ellers er det knyttet helt vanlig vilkår til søknaden, som at saken blir gjennomført i samsvar med beskrivelsen i søknaden, at det føres tilfredsstillende regnskap og timelister, at tiltaket holdes i hevd i 10 år med mer.

Tilskuddet ble utbetalt 3.12.2013.

Søknadene behandles etter forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket

Vurdering

Klage

Viser til brev fra Kari Mette Busklein av 7.11.2013 hvor det klages over innholdet i vedtaksbrevet til kommunen av 1.11.2013. I tillegg er det stilt noen spørsmål omkring uklarheter.

Uklarheter:

Det er oppgitt at deler av arealene er leid ut til et sauallslag. *Det riktige er at arealet lånes ut til værbeite.*

Kommentar:

Det har ingen betydning for kommunen om arealet leies eller lånes, areal kan også leies for kr. 0,-.

Sauallslaget har opplyst muntlig at de beiter med værer vår og høst uten å betale for beitingen. Det er slik at det likevel er eieren av arealene som har driveplikten i hht jordlovens § 8 når det ikke eksisterer leiekontrakt. I dette tilfellet blir arealene slått med motorslåmaskin uten at fôret blir tatt vare på, men arealet blir høstet gjennom beiting. Driveplikten oppfylles.

Det stilles spørsmål omkring vilkår mht utbetalingen av tilskuddet. Tilskuddet er utbetalt etter skriftlig anmodning fra søker. Finner derfor ingen grunn til å kommentere innhold i brevet omkring dette.

Med bakgrunn i kommunens behandling av saken om tilskudd pr dekar, kunne tiltaket vært dokumentert med innsending av timelister ea. Vi ser bort fra dette da tilskuddet er utbetalt.

Søker oppfatter seg selv som ikke berettiget til produksjonstilskudd i jordbruket. Klager har ikke søkt produksjonstilskudd, og derfor heller ikke fått utbetalt slikt tilskudd.

Kommentar:

Det er korrekt. Det er opp til søker om det skal fremmes slik søknad.

Det er bra at det blir stilt spørsmål om saksbehandlingstiden. Med de ressurser som er tilgjengelige er det i perioder vanskelig å ivareta dette helt ut. Dette kan beklages, men hjelper svært lite. I denne saken har det fra kommunen vært stilt spørsmål om framlegging av mer dokumentasjon under veis. Noe har kommet, for eksempel kart, men ikke alt er framlagt som forespurt. Miljøplan trinn II mangler fortsatt, og det er en enkel sak å lage. Dette gjør også at saksbehandlingstiden forlenges.

Klagen

Det klages på at søkeren for 2014 må søke om areal- og kulturlandskapstilskudd gjennom ordningen med produksjonstilskudd på vanlig måte for salg av fôr. Dette begrunnes med at søkeren vurderer seg som berettiget til å søke på tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket også neste år.

Kommentar:

Det kan helt klart søkes om tilskudd etter smil – ordningen. Men, denne ordningen er ikke rettighetsbasert. Dette betyr at også nye søknader i 2014 må gjennom en prosess med prioritering sammen med alle de andre søknadene. Kommunen har pr i dag for liten pott med smil – midler til å kunne innvilge alle søknadene. Dette er årsaken til at kommunen har forsøkt å finne andre løsninger for å hjelpe søkerne med tilskudd.

Det gjenstår å se hva resultatet i jordbruksforhandlingene medfører. Staten har lagt inn en reduksjon i forslaget. Hvilken virkning dette får er usikkert inntil avtalen er signert.

Det er mulig å søke om dispensasjon slik at værere på beite legges til grunn for beregning av areal- og kulturlandskapstilskudd.

- det må da lages avtale med værringen som sier noe om ansvarsforhold og evt hvor mye værringen betaler for å ha værene på beite
- det må listes opp hvilke værere som er på beite
- datofesting av beitetidspunktet for vår og høstbeiting

Det enkleste hadde vært å kjøpe værene. Det er tillatt å erverve værere for så å selge dem igjen om høsten slik at dette regnskapet går i null. Dette vil for søkeren utgjøre en gevinst på ca kr 2.500,- i areal- og kulturlandskapstilskudd i forhold til smil sakene slik ordningen er i dag. Her søker Busklein om areal- og kulturlandskapstilskudd med basis i egne dyr.

Kommunen har i denne saken forsøkt å finne løsninger for å kunne tildele tilskudd til slåttearbeid som omsøkt. Dette skyldes i hovedsak at det går for lang tid mellom beitingen vår og høst. Slåtten om sommeren er positiv i forhold til at beitekvaliteten blir bedre til værene kommer ned fra fjellbeite i værhamna ved Finntjønnan. Og det er positivt at tiltaket bidrar til å hindre gjengroing.

Kommunen har beregnet grunnlagene for kostnadene noe nyansert i forhold til søkerens beregning, men resultatet er omtrent likt.

Kommunen mente at dette måtte være så rettferdig som det var mulig å komme, og vi mener videre at vi egentlig har gått lenger enn det som kan forventes i forhold til å være imøtekommende og raus med midlene. Strengt tatt ligger denne saken i grenseland i forhold til hva kommunen skal akseptere, og dette støttes av landbruksutvalgets vilkår. Vi har likevel funnet rom for å innvilge saken.

Smil – søknadene for årene 2012 og 2013 er behandlet med positivt resultat for søkeren som har fått utbetalt tilskudd i tilnærmet samsvar med de beløpene det ble søkt om.

Søknadene kunne vært avslått med begrunnelse om at de ikke kan prioriteres pga mangel på midler, og at de er noe i grenseland i forhold til det kommunen kan bidra med.

Økonomiske konsekvenser

Saken har ingen økonomiske konsekvenser for kommunen.

Rådmannens innstilling

Midtre Gauldal kommune fastholder at smil – ordningen er en søknadsbasert tilskuddsordning med egen pengepott som kommunen forvalter bruken av. Kommunen kan sette vilkår om bruken av midlene i samsvar med forskriftens §§ 3, 7 og 8, og tilhørende rundskriv og retningslinjer om sluttregnskap og retningslinjer fra landbruksutvalget mm.

Kommunen tar til etterretning at det er opp til innehaver av foretaket om det skal søkes om areal- og kulturlandskapstilskudd.